

Plan Odnowy Miejscowości Karchowice na lata 2010-2017

Karchowice, maj 2010r. Plan Odnowy Miejscowości Karchowice został opracowany na potrzeby pozyskania środków z funduszy zewnętrznych – z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 – działanie 3.3 – Odnowa i Rozwój Wsi. Plan Odnowy obejmuje lata 2010-2017 oraz następujące zagadnienia:

I. Charakterystyka Sołectwa Karchowice

Położenie miejscowości

Zarys historyczny

Przynależność administracyjna

Powierzchnia

Ludność

Oświata

Śłużba zdrowia

Bezpieczeństwo publiczne

II. Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę

Kanalizacja

Utylizacja odpadów

Energetyka

Telekomunikacja

Komunikacja

III. Sfera gospodarcza

Rolnictwo

Leśnictwo

Środowisko

Turystyka

IV. Inwentaryzacja zasobów

V. Słabe i mocne strony sołectwa Karchowice

VI. Plan Odnowy Miejscowości Karchowice

I. Charakterystyka Sołectwa Karchowice

Położenie, powierzchnia i przynależność administracyjna miejscowości

Karchowice jest jednym z 21 sołectw gminy Zbrostawice, jednej z największych gmin w Polsce. Miejscowość położona jest w powiecie tarnogórskim województwa śląskiego. Miejscowość oddalona jest od sąsiadujących z nią miast: Tarnowskich Gór o 12 km, od Gliwic o 10 km a od Zabrza 9 km. Powierzchnia Karchowic wynosi 4,53 km². Karchowice są położone na przedpolu Bramy Morawskiej. Jest to szlak z Wrocławia przez Opole, Bytom do Krakowa oraz z Kłodzka przez Koźle do Krakowa - szlak łączy Dolny Śląsk z Górnym. Główny szlak komunikacyjny to droga krajowa nr 94, szlak ten w Karchowicach przecina rzeka Drama, która wypływa ze sztolni usytuowanej w parku w Reptach. Rzeka ta wspominana jest w sławnym dokumencie papieża Hadriana IV z 23 kwietnia 1155r. biorącym w opiekę biskupstwo wrocławskie.

Zarys historyczny

Karchowice - po raz pierwszy miejscowość została wymieniona w dokumencie erygującym parafię w Pyskowicach, wystawionym we Wrocławiu 26 czerwca 1256r. przez biskupa Tomasza. Badania archeologiczne prowadzone od 1905 przez Muzeum w Gliwicach wykazały, że najstarsze ślady pobytu człowieka na ziemi gliwickiej odkryto w Dzierźnie, Karchowicach i w okolicach Gliwic. Pochodzą one ze schyłku starszej epoki kamiennej - epipaleolitu. Inwentarz tych stanowisk tworzą zebrane z powierzchni wyroby krzemienne, wśród których można wyróżnić narzędzia (drapacze, rylce), broń (strzały do łuku tzw. liściaki), a także półsurowce do wyważania narzędzi oraz rdzenie. W Karchowicach istniała pracownia krzemieniarska, w której do produkcji wykorzystywano miejscowy surowiec. Mimo że w Karchowicach odkryto "najstarsze ślady pobytu człowieka na ziemi gliwickiej", to jednak nie tu, lecz w okolicznych wioskach odkryto znacznie bogatsze materiały archeologiczne (Kamieniec, Ziemęcice, Przezchlebie, Sieroty, Świbie, Dzierżno i inne). Są to odkrycia z epoki mezolitu i epoki brązu (zwłaszcza pozostałości kultury łużyckiej). Na południe od wsi jest przysiółek Wygiełzów wzmiankowany w 1679r., a na północ - Kolonia Kapionki.

Ludność

Karchowice zamieszkiwane jest przez 308 osób w tym 130 kobiet i 113 mężczyzn

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności sołectwa Karchowice

Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców
0-2	8
3-6	5
7-12	15
13-15	11
16-17	9
18-64 mężczyźni	96
18-59 kobiety	98
Razem	194
65 i więcej - mężczyźni	17
60 i więcej - kobiety	32
Razem	49

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC w Zbrostawicach

Tabela 2. Liczba urodzeń wg roczników w latach 2002-2008

rocznik	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
liczba	1	1	2	1	1	1	7
dzieci							

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC w Zbrostawicach

Oświata

Dzieci z Karchowic uczęszczają do szkoły i przedszkola do pobliskiego Kamieńca

W 1988r rozpoczęto budowę zespołu szkół w Kamieńcu o powierzchni prawie 2000m2 wraz z salą gimnastyczną, inwestycja pochłonęła prawie 10 mln złotych. Pod koniec lat 90- tych XX wieku tj. 1996r. naukę z dawnej szkoły w centrum wsi (zbudowanej w latach 20, XX wieku), przeniesiono do nowego obiektu usytuowanego na granicy Kamieńca i Boniowic, i nazwano imieniem Jana Pawła II. W Zespole Szkół w Kamieńcu znajduje się obecnie liceum ogólnokształcące, gimnazjum jak również szkoła podstawowa, do tutejszego zespołu szkół uczęszcza młodzież z terenu całej gminy jak również z pobliskich miast: Pyskowic i Tarnowskich Gór. Przedszkole w Kamieńcu

Tabela nr 3. Liczba uczęszczających dzieci do przedszkola w latach 2008-2009

Grupa wiekowa	Liczba uczęszczających
Dzieci do 3 roku życia	2
Dzieci 4-5 letnie	19
Dzieci 6 letnie	20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GZOPO w Kamieńcu

Tabela nr 4 liczba uczęszczających do ZS w Kamieńcu

Zespół Szkół:	Liczba uczęszczających:
Liceum	156
Gimnazjum	241
Szkoła podstawowa	130

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GZOPO w Kamieńcu

Śłużba Zdrowia

W Karchowicach nie ma Ośrodka Zdrowia, mieszkańcy korzystają z Poradni „Fal-Med” zlokalizowanej w Kamieńcu (odległość 3km), która świadczy usługi medyczne w ramach umowy z N. F. Z i zatrudnia 3 lekarzy rodzinnych. Punkt apteczny znajduje się również w Kamieńcu obok poradni. Mieszkańcy sołectwa mają również możliwość korzystania z Poradni „Remedium” zlokalizowanej w Pyskowicach (odległość 5km), która zatrudnia 10 lekarzy.

Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie Gminy znajduje się posterunek policji w miejscowości Kamieniec, w którym zatrudnionych jest 12 policjantów, do dyspozycji funkcjonariuszy są dwa samochody policyjne jak również dwa skutery. Karchowice oddalone jest od posterunku w Kamieńcu o 2,5 km.

II. Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę

Mieszkańcy wsi Karchowice korzystają z sieci wodociągowej. Sołectwo zaopatrywane jest w wodę z ujęcia wodnego Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągowego zlokalizowanego w miejscowości Zawada i Karchowice.

Kanalizacja

W Karchowicach mieszkańcy korzystają z przydomowych szamb, nieczystości wywożone są

przez specjalistyczne firmy z terenu gminy jak również z sąsiednich gmin. Urząd Gminy Zbrosławice planuje w najbliższych latach wybudować oczyszczalnię ścieków na granicy Kamieńca i Karchowic gdzie docelowo mają być zrzucane ścieki po wcześniejszym skanalizowaniu wsi.

Utylizacja odpadów

Gmina Zbrosławice nie posiada własnych wysypisk śmiecie. Odpady wywożone są na podstawie umów przez wyspecjalizowane podmioty do gminy Pyskowice na nowoczesne składowisko jak również Tarnowskich Gór. Zbiórka odpadów w Gminie Zbrosławice odbywa się selektywnie. Mieszkańcy wydzielają: tworzywa sztuczne, metale, szkło, papier. Zakup worków i wywóz w/w odpadów finansowane są z budżetu gminy. Odpady pochodzące ze zbiórki są przekazywane firmom prowadzącym odzysk surowców wtórnych. Polityka w zakresie gospodarki odpadami jest zgodna z przyjętą politykę krajową. Na terenie sołectwa prowadzona jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych, po wcześniejszym zgłoszeniu sołtysowi poprzez zainteresowanych. Na terenie gminy prowadzona jest również zbiórka sprzętu elektronicznego, elektrycznego oraz zużytych leków i baterii. Odbiór nieczystości płynnych następuje na podstawie umów zawartych z firmami posiadającymi zezwolenie Wójta Gminy.

Energetyka

Energia elektryczna dostarczana jest przez zakład Energetyczny Vattenfall Distribution Poland S. A., na podstawie umów podpisanych z odbiorcami, liniami elektroenergetycznymi napowietrznymi.

Telekomunikacja

Na terenie Karchowic mieszkańcy korzystają z usług TP S. A., mają również możliwość korzystania z internetu bezprzewodowego firmy Wieszowa NET

Komunikacja

Komunikacja z sołectwem Karchowice jest dobrze rozwinięta, na terenie wsi kursują 3 linie autobusowe łączące Pyskowice z Bytomiem, Zbrosławice z Tarnowskimi Górami. Przez środek miejscowości przebiega droga krajowa DK 94, a ulicę nazwano Bytomską. Do dróg powiatowych należy ulica Polna, gminnych ulice: Słoneczna, Dąbrowska i Bytomska (w kierunku Wygieźłowa). Wieś znajduje się również blisko autostrady A4, oddalona jest od niej

o 15 km

III. Sfera gospodarcza

Rolnictwo

Na terenie gminy zróżnicowane są typy gleb, od których zależy rozwój rolnictwa. Zależność typów gleb od litologii podłoża jest szczególnie widoczna na obszarach wysoczyznowych. Na tych terenach na wychodniach utworów triasowych wykształciły się rędziny brunatne (Rb), charakterystyczne dla podłoża węglowego (wapienie, margle, dolomity). Występują one wyspowo w Zbrosławicach, Ptakowicach, Wilkowicach i Kamieńcu. Zasięg ich występowania jest znacznie mniejszy niż zasięg występowania skał węglanowych. Na zboczach wzgórz, wzdłuż dolin, w miejscach, gdzie utwory węglanowe zalegają pod cienką pokrywą utworów czwartorzędowych wykształciły się gleby brunatne właściwe (B). Natomiast na utworach gliniastych i przy głębszym zaleganiu utworów węglanowych wykształciły się gleby brunatne wyługowane (Bw). Zawarte powierzchnie tych gleb występują wzdłuż doliny Dramy i jej dopływów, natomiast wyspowo występują one na wysoczyznach. Charakterystyczne jest także występowanie odmian deluwialnych tego typu gleb. Występują one w dnach obniżeń, dolin i wąwozów na utworach namytych i świadczą o trwającej intensywnej erozji gleb na zboczach i wysoczyznach. Znaczne powierzchnie na obszarze Gminy Zbrosławice zajmują czarne ziemie zdegradowane (Dz). Wykształciły się one w miejscach obniżeń z płytkim poziomem wód gruntowych i pod lasami na utworach piaszczysto- gliniastych. Gleby te pierwotnie wykształciły się pod lasami, co spowodowało ich zakwaszenie i wyługowanie węglanów. Na obszarze Gminy występują one zwartymi płatami pod użytkami zielonymi, w miejscach o podwyższonym zawilgoceniu oraz w obrębie wilgotnych den dolinnych. Stąd ich rozmieszczenie nawiązuje do układu dolin. Nieznaczny udział na terenie Gminy mają gleby pochodzenia organicznego: mułowotorfowe (Emt) i torfy niskie (Tn). Gleby mułowo-torfowe występują sporadycznie, znacznie częściej pojawiają się torfy niskie. Występują one w dnach dolin i obniżeń z bardzo zaleganiem wód gruntowych. Płytkie zaleganie wód często związane jest z nieprzepuszczalnością podłoża lub wolnym przepływem wody. Większe powierzchnie torfowych występują w Karchowicach (dolina DRAMY I POTOKU Świętoszowickiego) oraz w dolinie Dramy na wschód Pd Zbrosławic.

Na przedstawionych typach gleb wyróżniono następujące kompleksy ich rolniczej przydatności

(Langhamer, 1990):

- 1)2. pszenny dobry -1588 ha -18,8% gruntów rolnych;
- 2)3. pszenny wadliwy - 306ha - 3,6% gruntów rolnych;
- 3)4. żytni bardzo dobry - 594ha - 7,0% gruntów rolnych;
- 4)5. żytni dobry -4626 ha -54,6% gruntów rolnych;
- 5)6.żytni słaby - 750 ha - 8,9% gruntów rolnych;
- 6)7.żytni bardzo dobry - 32 ha - 0,4% gruntów rolnych;
- 7)8.zbożowo-pastewny mocny - 445ha - 5,3% gruntów rolnych;
- 8)9.zbożowo-pastewny słaby - 120ha - 1,4 % gruntów rolnych;

Grunty orne razem -8461ha -56,9% pow. Gminy

- 9)2z- średnie -1683ha -84,4% użytków ziel;

- 10)3z-słabe i bardzo słabe - 300ha -15,1% użytków ziel;

Użytki zielone razem -1993ha -13,4% pow. Gminy

70,3% powierzchni gminy Zbrosławice stanowią użytki rolne, pozostała część zajęta jest głównie przez las (2939 ha, 19,8%), tereny pod wodami (92 ha, 0,6%), nieużytki (232 ha, 1,6%) i tereny pozostałe (1154 ha, 7,8%).

Produkcja rolna głównie opiera się na produkcji zbóż, rzepaku,ziemniaków

Leśnictwo

Las na terenie sołectwa podlega Nadleśnictwu Brynek. Główne gatunki lasotwórcze Stanwią drzewostany sosny 75%, brzozy 11%, dębu 6%, olchy 3%, modrzewia 2%, świerka 2%, buka 2%, pozostałe 1%. Na terenie Nadleśnictwa bytują sarny, zające, lisy, dziki. Z ptaków zaobserwować można: przepiórki,kuropatwy, bażanty, dzikie kaczki, łabędzie, czaple, bociany, dzięcioły, kruki, kosy, szczygły, zięby, kukułki,sowy.

Turystyka

Przez sołectwo przepływa rzeka Drama, jest jedną z nielicznych rzek Garbu tarnogórskiego o czystej wodzie. Zbiera wody ze środkowej , południowej i zachodniej części gminy. Na brzegach zachowały się jeszcze skrawki naturalnych zespołów łęgowych a najniższy taras zajmują podmokłe łąki z rzadkimi gatunkami roślin.

Bliskie sąsiedztwo aglomeracji Gliwic,Tarnowskich Gór i Bytomia, liczne atrakcje turystyczne (zabytkowe ujęcie wody, zabytkowy kościół, rzeka Drama, Zalew, lasy,), oraz dogodne połączenie komunikacyjne, szlaki turystyczne i trasy rowerowe sprawiają, że często spotykamy tu turystów z bliska i daleka.

IV. Inwentaryzacja zasobów

Wodociągi - ujęcia wody pitnej w Zawadzie i Karchowicach wiąże się z rozwojem górnictwa na terenie Górnego Śląska , zwłaszcza na terenie Gliwic , Zabrze i Bytomia . Stały spływ wód do wyrobisk górniczych był przyczyną zanikania wód w studniach przydomowych . Wody gruntowe , a także wody w zbiornikach powierzchniowych nie odpowiadały wymagany normom wody pitnej dla ludności . W tych czasach bardzo często wybuchała cholera .

Zmusiło to władze pruskie do wyszukania odpowiednich źródeł wody .W 1879 r. udało się w dwóch otworach , założonych na wschód od wioski Zawada , nawiercić podziemne zasoby wody o wydajności 30 tys./m³ na dobę . Woda z tych otworów odpowiadała wszystkim wymagany normom . Odwiercono następnie jeszcze jeden otwór na terenie wsi Zawada i otwór na terenie miejscowości Karchowice . W 1880 r. rząd pruski rozpoczął wykupywanie terenu wokół odwiercanych otworów , co trwało do początków XX wieku . Zakład "Zawada" powstał w 1882 r. i był jednym z trzech pierwszych , które podjęły dostarczanie wody pitnej na Górny Śląsk . Pozostałe to : Szyb "Adolf" czynny od 1884 r. - obecnie szyb "Staszic" czasowo wyłączony z eksploatacji oraz Szyb "Rozalia" w kopalni rud cynkowo - ołowionych w Dąbrówce Wielkiej - dziś zlikwidowany

Zakład "Zawada" obejmował wtedy : halę maszyn , kotłownię wraz z kominem , budynek mieszkalny oraz stajnię połączoną z magazynem . Obok hali maszyn w odległości kilku metrów od niej , znajdowało się ujęcie wody - otwór Zawada - obecnie Zawada 2 .

Maszynowe wyposażenie zakładu stanowiły 3 maszyny parowe dwucylindrowe , połączone każda z dwiema pompami podwójnego działania . W podziemiach hali znajdowały się urządzenia do kondensacji pary odpływającej z maszyn . W kotłowni znajdowało się 6 kotłów i odpowiedni komin . Z ówczesnego stanu zakładu do dnia dzisiejszego zachował się w całości budynek mieszkalny - obecnie budynek biurowy oraz niewielki fragment budynku kotłowni, studnie Zawada 2 i nie opodal zlokalizowana Zawada 4 o głębokości 180 m dawały początkowo samowypływ , z czasem wyposażone zostały w pompy typu "Mamut" . Rury powietrzne zapuszczone zostały na głębokość odpowiednio 32 i 38 metrów .

Pierwsza przebudowa zakładu nastąpiła w latach 1927 - 1929 . Hala maszyn została przedłużona i poszerzona . Otwory studni Zawada 2 i nr 4 znalazły się wewnątrz hali maszyn . Hala maszyn wyposażona została w nowe pompy parowe tłokowe i nieco później w pompy turbinowe oraz w dwie nowe sprężarki dostarczające sprężone powietrze do pomp "Mamut" . Przebudowie uległa kotłownia , zabudowano nowoczesne 2 kotły wysokopiętne wodnorurkowe . Jeden typu Babcock - Wilcox , drugi typu Borsig . Dla zapewnienia dostatecznego ciągu dla nowych kotłów zbudowano komin wys. 75 m i średnicy u wylotu 2,5

m . Druga przebudowa nastąpiła w latach **1967 - 1968** , polegała na elektryfikacji zakładu . Wszystkie urządzenia korzystające z energii pary wodnej zostały wyłączone z ruchu i są do dyspozycji muzealnictwa . Trzecia przebudowa nastąpiła w **2001** roku , pompy o bardzo dużej wydajności zostały zastąpione mniejszymi i są sterowane automatycznie w zależności od ilości poboru wody .

Wodociąg widok od wschodniej strony - 1930r.

Wodociąg - aktualny widok od strony wschodniej

Lipa szerokolistna o obw. 390 cm - usytuowana na terenie ujęcia wodnego - Zakład Produkcji Wody "Zawada"

Kościół św. Katarzyny Aleksandryjskiej - dokładne daty powstania kościoła w Karchowicach i erygowania parafii są nieznane . Wiemy , że wioska na mocy dekretu erekcyjnego biskupa wrocławskiego Tomasza z 26 czerwca 1256r. należała do parafii w Pyskowicach . Opierając się na notatkach ks. dr. Henryka Pawluka - "Przyczynek do dziejów Parafii św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Karchowicach" można stwierdzić , że w krótkim czasie został wzniesiony drewniany kościół - prawdopodobnie w tym samym miejscu , w którym wznosi się obecny . Był to drewniany kościół kryty gontem . Wzniesiono go prawdopodobnie w 1286r. Do 1490r. był kościołem parafialnym . W 1490 r. Ziemięcice były za biedne , dlatego biskup Johannes Roth dołączył parafię Karchowice do Ziemięcic (obydwie parafie stanowiły jedność do 1941r.) . Od dawnych czasów do parafii Karchowice należały Boniowice i Jaśkowice , a od roku 1640 Zawada . Na miejscu dzisiejszego gospodarstwa należącego do rodziny Ziob , miała być plebania . Nie jest wykluczone , że w powstaniu kościoła i plebanii mieli swój udział joannici , ale brak wiarygodnego potwierdzenia w dokumentach . Ważne jest , że od samego początku kościół poświęcony był ŚW. KATARZYNIE ALEKSANDRYJSKIEJ , ponieważ każdorazowe pojawienie się wezwania wynikało z aktualnego rozkwitu danego kultu . Wiemy przecież , że wyprawy krzyżowe wzbogaciły Europę o nowe kultury świętych Dziewic i Męczenników : Katarzyny , Małgorzaty, Doroty , dlatego też pojawienie się w tym okresie kościoła w Karchowicach pod wezwaniem św. Katarzyny jest zrozumiałe , zwłaszcza że w jego powstaniu mogli mieć udział joannici . Nie jest też wykluczone , że swoje znaczenie miała tu obietnica księcia Henryka III (1251 - 1309) , że doloży on wszelkich starań , aby we wsiach posiadających 50 łanów zostały wzniesione kościoły . Do kościoła w Karchowicach należało 80 morgów gruntów . Jakie były dzieje tego kościoła , trudno jest ustalić . Po wojnie trzydziestoletniej (1618 - 1648) na tym samym miejscu wybudowano kościół murowany , masywny , z kamieni polnych , w stylu barokowym , kryty gontami , które przetrwały aż do XIX wieku . Protonotariusz apostolski , kanonik raciborski i dziekan cieszyński - Aleksander Klaybor - w sprawozdaniu powizytacyjnym w 1679r. podaje , że długość kościoła wynosiła 26 łokci , (13 -20,8 m , 50-80 cm =1 łokieć) , a szerokość 13 łokci (6-10,4 m). Wieża była drewniana , nie złączona z kościołem , były na niej dwa dzwony , a trzeci znajdował się nad kościołem . Po łukowym sklepieniu tego kościoła zachowały się ślady do dnia dzisiejszego : w zakrystii (sklepienie łukowe) , w prezbiterium na wschodniej , południowej i północnej ścianie (gzymsy) .Gzyms wyrównano w 1955r. Sklepienie łukowe w kościele zmieniono na płaski

drewniany sufit pokryty trzcina i tynkiem . Na wschodniej ścianie prezbiterium , przy której usytuowany jest ołtarz i , na której wisi obraz św. Katarzyny , znajdują się trzy warstwy tynku . Najgłębsza , jak wykazały prace odkrywkowe przy renowacji kościoła w 1979r. , pokryta jest polichromią koloru ceglastego o motywach częściowo roślinnych a częściowo geometrycznych . Zdaniem p. mgr. Adama Kudli (wojewódzki konserwator Zabytków w Katowicach) polichromia ta pochodzi z XVI wieku . Około roku 1500 w pobliżu ołtarza umieszczono trzy figury : św. Anny , św. Barbary i św. Marii Magdaleny . Wykonał je WITT STWOSZ , ale niestety zostały skradzione w nocy z 11 na 12 września 1992r. , do dnia dzisiejszego nie zostały odnalezione.

Po roku 1697 kościół przebudowano i odnowiono . Dopiero w 1800 - 1801 przystąpiono do budowy wieży , która złączona została z nawą kościoła , wówczas kościół pokryto dachówką . Koszty pokrył właściciel majątku z Zawady - baron von Sebottendorf Lortzendorf , który zmarł 1 czerwca 1815r. i pogrzebany został w środku karchowickiego kościoła pomiędzy swoją matką i babką - jak głosi tablica pamiątkowa (jedna z pierwszych tablic odlanych w hucie w Gliwicach) umieszczona pod amboną w kościele w Karchowicach .Stara dzwonnica została rozebrana , a drewno budowlane częściowo wykorzystano do wzniesienia więźby dachowej nowo wybudowanej wieży . Na wieży tej zawieszono dwa szesnastowieczne dzwony : "Urban" i "Cecylia" , do których w 1814r. dołączono trzeci "Mikołaj" .

Na początku XIX wieku przebudowano strop , kładąc drewniany sufit kryty trzcina i tynkiem . Na stropie umieszczono dwa plafony , nad prezbiterium - przeniesienie św. Katarzyny Aleksandryjskiej na Górę Synaj , a nad nawą - narodzenie Najświętszej Maryi Panny . Ufundowano dwa boczne ołtarze oraz ambonę . Ołtarz - boczny prawy do wejścia - poświęcony jest św. Rodzinie . Ołtarz - boczny lewy od wejścia - poświęcony św. Barbarze - patronce górników , zawiera obraz pochodzący z XVIII wieku anonimowego autora . W roku 1902 podjęto szereg prac inwestycyjnych i renowacyjnych . Mówi o nich , odkryty przy pracach konserwacyjnych i renowacyjnych , podjętych w 1979r. za czasów kierowania parafią przez ks. dr. Henryka Pawluka , napis za ołtarzem św. Barbary . Dowiadujemy się z niego , że w pierwszych latach XX wieku dobudowano kruchtę (babinicę) , a także odmalowano kościół . W roku 1902 ufundowano w prezbiterium dwa witraże , które przetrwały do dnia dzisiejszego . Jeden przedstawia Najświętsze Serce Jezusowe , a drugi Niepokalane Serce Maryi . Przy witrażu Serca Jezusowego umieszczono napis : "Najśłodsze Serce Jezusa bądź moją miłością" , a u dołu "Fund Mich . Plitzko Zawada AD 1902" . Przy witrażu Niepokalane Serce Maryi : "Najśłodsze Serce Maryi bądź moim zbawieniem" , a u

dołu : "Fund Bruno Edler parochus AD 1902" .W 1932r. ufundowane zostały organy , które służą do dnia dzisiejszego . W czasie II wojny światowej do celów militarnych zostały zabrane trzy zabytkowe dzwony : "Urban" , "Cecylia" i "Mikołaj" . Po II wojnie została tylko sygnaturka zwołująca parafian na nabożeństwa . Od 1 lutego 1942r. kościół św. Katarzyny Aleksandryjskiej jest znowu kościołem parafialnym . W 1979r. pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach mgr. Kudli i proboszcza dr. Henryka Pawluka wykonano gruntowne prace konserwatorsko - malarskie:

- . odtworzono XVII - wieczną nadbudowę ołtarza
- . poddano konserwacji obrazy św. Katarzyny , św. Barbary i św. Rodziny oraz XV - wieczny tryptyk zawierający późnogotyckie figury św. Anny Samotrzeciej , św. Jadwigi i św. Marii Magdaleny oraz XVI - wieczne płaskorzeźby św. Wawrzyńca i św. Mikołaja , uzupełniono brakujące skrzydła tryptyku malowidłami św. Jadwigi i św. Katarzyny Aleksandryjskiej (po zamknięciu tryptyku ukazuje się scena Zwiastowania) .W 1979r. ks. biskup Wacław Wycisk z Opola konsekrował nowy ołtarz . 9 grudnia 1984 biskup Jan Wietorek poświęcił trzy nowe dzwony odlane w Ludwisarni w Taciszowie . Nazwy dzwonów to : "Maria" o wadze 700kg , "Józef" - 420kg i "Izydor" - 220kg . Dzwony są zawieszone na nowej konstrukcji na wieży kościelnej i załączane z plebanii , zakrystii i chóru

Cmentarz - otoczony murem kamiennym z 1864r. usytuowany wokół kościoła o powierzchni 23 arów i 50 m². Nie wiadomo , kiedy powstał . Nie jest wykluczone , że jego początki sięgają czasu budowy kościoła lub też erygowania parafii , a więc końca XIII lub początku XIV wieku . Pierwsze ogrodzenie wokół cmentarza i kościoła było drewniane .W 1934r. na północnej ścianie ogrodzenia zbudowano pomnik ku pamięci poległych w czasie I wojny światowej mieszkańców parafii . Umieszczono tam trzy tablice z nazwiskami poległych . Pomnik ten w zasadniczej swej części istnieje do dnia dzisiejszego . W 1945r.w/w tablice pamiątkowe zostały zdjęte i potłuczone przez ówczesnego sołtysa . W 1980r. , w czasie remontu ogrodzenia cmentarnego , zdjęto wierzchnią warstwę muru , na jego miejscu wylano płytę betonową , umieszczając na szczycie krzyż . W 2000 r. na ścianie głównej pomnika - od strony cmentarza - umieszczono trzy tablice z rozebranego najstarszego grobu , gdzie jest obecnie złożone ciało zmarłego księdza proboszcza - emeryta Jana Banaszaka .

Krzyż cmentarny wykonany z piaskowca - ustawiony za staraniem proboszcza Brunona Edlera w 1903r. Usytuowany jest po lewej stronie przy schodach głównych do kościoła . Umieszczono na nim napis w języku polskim : "Umiłowałeś mnie o Zbawicielu mój i wydałeś

samego siebie za mnie" Anno Domini 1903r.

Krzyż przydrożny neogotycki z 1897r. otoczony kutym metalowym ogrodzeniem .

Usytuowany przy rodz. Goj na rozwidleniu drogi nr 94 z Opola do Krakowa i drogi lokalnej do Wygiełzowa . W Dni Krzyżowe i Uroczystość Bożego Ciała udaje się tam procesja błagalna i dziękczynna .

Krzyż przydrożny z rur stalowych z 1964r. otoczony kutym metalowym ogrodzeniem z ok. 1900r. Usytuowany jest w polu , przy drodze lokalnej Karchowice - Wygiełzów . W Dni Krzyżowe udaje się tam procesja błagalna rolników o dobre plony .

Kapliczka św. Jana Nepomucena położona na rozwidleniu drogi nr 94 Opole - Kraków i drogi lokalnej z Karchowic do Kamieńca . Wzniesiona została w drugiej połowie XIX wieku jako podziękowanie Bogu za zażegnanie cholery na naszym terenie . W Uroczystość Bożego Ciała udaje się tam procesja dziękczynna z Najświętszym Sakramentem .

Stanowisko archeologiczne przy ulicy dąbrowskiej - pracownia krzemieniarska ze schyłku starej epoki kamiennej , działająca w oparciu o miejscowy surowiec , usytuowana między Zakładem Produkcji Wody Zawada a Jaśkowicami .

Tartak z ok. 1800r. w gospodarstwie rodziny Szweda, zlokalizowany przy ulicy Dąbrowskiej

Krzyż polny metalowy usytuowany na rozwidleniu dróg lokalnych Karchowice - Jaśkowice - przysiółek Dąbrowa .

V. Słabe i mocne strony sołectwa Karchowice

Mocne strony	Słabe strony
Zabytki dziedzictwa kulturowego	Niezadawalający stan nawierzchni drogowych
Dobrze rozwinięta sieć komunikacji	Brak sieci kanalizacji
Walory przyrodnicze i krajobrazowe wpływające pozytywnie na wizerunek wsi	Niedostatecznie rozwinięta działalność agroturystyczna
Dogodne połączenia komunikacyjne z najbliższymi miastami	Brak bazy noclegowej i gastronomicznej do obsługi zorganizowanej grupy
Bliskie sąsiedztwo autostrady	Brak infrastruktury (sala okolicznościowa) umożliwiającej organizację spotkań mieszkańców sołectwa,
Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców – segregacja śmieci na poziomie gospodarstw domowych	Migracja młodych, wykształconych ludzi w celach zarobkowych
Atrakcyjne tereny pod zabudowę mieszkaniową	Zły stan chodników wzdłuż pasa drogowego lub ich brak
Zabytkowa stacja ujęcia wodnego	Sprzeczność interesów różnych grup społecznych przy podejmowaniu kluczowych decyzji

VI. Plan Odnowy miejscowości Karchowice

Zadania przewidziane do realizacji w sołectwie Karchowice w latach 2010-2017

Nazwa zadania	Cel	Harmonogram realizacji	Przeznaczenie	Wartość zadania i źródła finansowania
<i>Budowa malej architektury - plac zabaw</i>	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców sołectwa	2011	Stworzenie miejsca zabaw i rekreacji dla najmłodszych mieszkańców sołectwa	40 000 pln PROW
<i>Uporządkowanie i urządzenie terenów zielonych wokół byłego budynku domu dziecka</i>	Zagospodarowanie wolnej przestrzeni wokół budynku poprawa estetyki miejscowości	2011-2013	Modernizacja centrum wsi jako miejsca spotkań i wspólnego biesiadowania mieszkańców	30 000 pln PROW
<i>Remont obiektu byłego domu dziecka polegający na przekwalifikowaniu go w świetlicę sołecką</i>	Propagowanie zdrowego stylu życia, głównie wśród najmłodszych mieszkańców sołectwa, wzrost atrakcyjności miejscowości leżącej na trasie szlaków rowerowych i pieszych	2011- 2013	Stworzenie zaplecza umożliwiającego rozwój kultury oraz miejsca spotkań i integracji mieszkańców	150 000 pln PROW
<i>Modernizacja dróg gminnych</i>	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców sołectwa	2010 - 2017	Stworzenie dogodnego dojazdu do posesji, poprawa infrastruktury	650 000pln Budżet- środki własne
<i>Modernizacja drogi krajowej DK94</i>	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców sołectwa	2012-2014	Poprawa infrastruktury	GDDKiA

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Andrzej Dramski